

Kovová socha anděla

Olšanské hřbitovy Praha

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A ZÁMĚR

V Praze 15.5.2023

Vypracoval:

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM

Doba vzniku: 19. stol., kolem r. 1890

Autor: neznámý

Materiál: zinkál – slitina zinku, hliníku a olova

Umístění: Praha, Olšanské hřbitovy, hřbitov II, poblíž vchodu z Jičínské ul.

Rozměry hrobky: v = 230 cm, š = 113 cm, d = 267 cm

Rozměry sochy: v = 1850 mm, š = 960 mm, d = 950 mm

Socha anděla je zhotovena ze slitiny hliníku, zinku a olova.

Tento, v období 19. stol. Hojně používaný materiál, nazývaný zinkal, někdy také kamal, sloužil jako náhražka ušlechtilejších materiálů, např. bronzu apod.

Ze zinkalu byly tehdy odlévány nejen sochy, ale také slévárenské modely nebo architektonické prvky, doplňující části litinové nebo štukové.

Důvodem pro používání tohoto materiálu byla především jeho tehdejší nižší cena, ale i snadnější technologie výroby a také menší hmotnost.

V období 19. stol. byl zinkal rovněž hojně používán pro zhotovování tzv. „měšťanské plastiky“. Jednalo se většinou o drobnější odlitky soch pro výzdobu interiérů měšťanských bytů.

Hrobová šachta je zakryta masivní pískovcovou deskou.

V čele hrobu stojí třídílný kamenný podstavec.

Na spodní části je umístěna zinkálová socha anděla, opírajícího se loktem levé ruky o sloupek ve tvaru stojatého hranolu s dekorativními ozdobnými prvky.

Levá noha anděla je mírně zvednutá a spočívá na menší, třetí části kamenného soklu.

Pravá noha stojí na masivním ležatém kamenném hranolu, tvořícím hlavní podstavec pro sochu.

Pravá ruka anděla je ohnutá v lokti a trčí volně do prostoru nad deskou hrobu.

Přední část ruky s prsty chybí a je nahrazena později domodelovanou částí, která není ze zinkálu. Jedná se pravděpodobně o tzv. umělý kámen, který se ovšem drolí a jeho část rovněž chybí a trčí z ní dráty použité armatury.

Zinkálová socha je složena z mnoha jednotlivých dílů, které jsou ve svých spojích rozvolněné, většinou i několik centimetrů, takže do vnitřku sochy vtékala voda, která po zmrznutí zvětšila svůj objem a plášť sochy celkově potrhala.

Je patrné, že tento proces degradace stále pokračuje.

Ve spojích draperie oděvu nad horní částí pravého stehna figury i nad prsty nohy, jsou otvory, neuměle vyplněné pravděpodobně tmelem na bázi umělého kamene, který již také vypadává.

Draperie oděvu pod pravým křídlem sochy vykazuje výrazné praskliny a chybějící části.

Na vrcholu pravého křídla anděla je rozsáhlá trhлина, kterou rovněž vniká voda do vnitřku sochy.

Menší trhliny a praskliny jsou patrné v podstatě na celém plášti odlitku sochy.

Povrch sochy je velmi znečištěný, jsou zde rozsáhlé tvrdé černé krusty a biologické usazeniny na bázi lišejníků (nad hrobkou je strom – padající a tlející listí atd.)

RESTAURÁTORSKÝ ZÁMĚR

Vzhledem k havarijnímu stavu sochy je nutná okamžitá demontáž a odvoz do restaurátorské dílny.

Po pořízení fotodokumentace současného stavu bude provedeno mechanické odstranění hrubých nečistot a omytí povrchu vlažnou vodou s příměsí neagresivního saponátu.

Budou odebrány vzorky materiálu pro provedení stratigrafického rozboru přesného složení a poměrů jednotlivých prvků pro následnou výrobu chybějících částí.

Budou zhotoveny modely chybějících částí, které budou zaformovány a z nich se provedou odlitky těchto částí v totožném materiálu.

Po ocizelování budou chybějící části upevněny na místa určení (ruka atd.)

Vnitřek sochy bude ošetřen antikorozními nástřiky a nátěry.

Jednotlivé spoje budou opět spasovány, precizelovány a případně přetmeleny a přebroušeny tak, aby modelace sochy byla opět celistvá a spáry nepropouštěly vodu do vnitřních částí odlitku.

Celý plášť sochy bude opatrně ošetřen, budou z něj odstraněny tvrdé černé krusty a biologické usazeniny za použití skalpelů, jemných žíněných a drátěných kartáčů, drátěných houní atd., s maximálním ohledem na zachování původní modelace.

Pokud budou nalezeny zbytky původních barevných nátěrů povrchu, budou tyto nátěry obnoveny po konzultaci s pracovníky památkové péče.

Pokud byl povrch původně patinován chemicky, bude provedení obnovy patiny rovněž konzultováno a následně provedeno.

Po pasivaci chemického procesu bude povrch plastiky napuštěn restaurátorskými vosky, které budou následně zaleštěny.

Po celou dobu provádění prací bude pořizována fotodokumentace, která se stane nedílnou součástí závěrečné restaurátorské zprávy.

Součástí restaurátorské zprávy bude rovněž doporučený režim údržby památky.

V Praze dne 15.5.2023

Vypracoval:

FOTODOKUMENTACE SOUČASNÉHO STAVU:

